

TÁJÉKOZTATÓ

a nők kedvezményes nyugdíjba vonulásának szabályairól

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 2011. január 1-jétől hatályos 18. § (2a)-(2d) bekezdése szerint öregségi teljes nyugdíjra életkorától függetlenül jogosult az a nő is, aki legalább negyven év jogosultsági idővel rendelkezik, és azon a napon, amelytől kezdődően az öregségi teljes nyugdíjat megállapítják, a Tbj. 5. § (1) bekezdés *a)-b)* és *e)-g)* pontja szerinti biztosítással járó jogviszonyban nem áll.

Jogosultsági időnek minősül a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal, valamint a terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban és a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel megállapított ápolási díjban eltöltött idővel szerzett szolgálati idő.

A Tny. 18. § (2b) bekezdése alkalmazásánál **keresőtevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonyként kell figyelembevenni** 1997. december 31-ét követően a Tbj. 5. § (1) bekezdés *a), b)* és *e)-i)* pontjában, valamint (2)-(3) bekezdésében meghatározott jogviszonyban töltött időt, 1998. január 1-jét megelőzően pedig a hivatkozott jogszabályban felsoroltakkal egyező jogviszonyban töltött időtartamokat.

A Tny. végrehajtására kiadott 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 12. §-a részletesen tartalmazza azoknak a biztosítási jogviszonyoknak a megnevezését, amelyek időtartama a jogosultsághoz beszámítható. Ilyen például a kisiparosként, a magánkereskedőként, a gazdasági munkaközösség tagjaként, az ipari és szolgáltató szövetkezeti szakcsoport tagjaként, a kisszövetkezet tagjaként, a külföldi munkavállalóként, az ügyvédi, illetőleg a jogtanácsosi munkaközösség tagjaként szerzett szolgálati idő.

A felsorolt jogviszonyokon kívül jogosultsági időnek minősül:

- a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXII. törvény alapján a prémiumévek programban való részvétel időtartama függetlenül attól, hogy a résztvevőt munkavégzésre kötelezték vagy sem,
- az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatás ideje, vagyis az ezen időszakban végzett alkalmi munkavállalói napok,
- az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény hatálya alá tartozó munkavégzés időtartama,
- a gyermekgondozási segély folyósítása alatti - a vonatkozó jogszabályban engedélyezett - munkavégzés időtartama (figyelemmel arra, hogy ilyen esetben a gyermekgondozási segély munkavégzéssel azonos időtartamra eső folyósítási idejét „gyermekneveléssel töltött időként” a szolgálati idő kétszeres számításának tilalma miatt nem lehet beszámítani),
- a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagként egyébként szolgálati időnek minősülő időtartam azzal, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tag esetén kizárólag a tagság időtartama minősül jogosultsági időnek, az első belépés teljes naptári éve nem,
- a szakmunkástanuló, a szakközépiskolai tanuló kötelező nyári gyakorlata, amennyiben arra bejelentési adat található, ideértve természetesen az egyéb tanulmányokat folytató személy nyári szünetben történő munkavégzésének időtartamát is,

- a karkedvezményre jogosító munkavégzés időtartama az öregségi nyugdíj jogosultságra vonatkozó általános szabályok szerint,
- a Tny. 39. §-ának hatálya alá tartozó időtartam az arányos szolgálati idő számítás alkalmazása nélkül.

Jogosultsági időként nem vehető figyelembe

- a munkanélküli ellátás folyósításának időtartama,
- az egyébként szolgálati időként elismerhető tanulmányi idő,
- a passzív, vagyis a biztosítási jogviszony megszűnését követően folyósított táppénz időtartama,
- az 1998. január 1-jét megelőzően - nem gyermekgondozás, vagy -ápolás miatt igénybevett - fizetés nélküli szabadság szolgálati időnek minősülő első 30 napja.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a Tny. 18. § (2a)-(2d) bekezdése alapján megállapított öregségi teljes nyugdíj összegét valamennyi megszerzett szolgálati idő alapján kell megállapítani.

Az öregségi teljes nyugdíj **nem állapítható meg, ha a kereső tevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonnyal szerzett szolgálati idő nem éri el a harminckét évet**, olyan nő esetén pedig, akinek a súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére tekintettel ápolási díjat állapítottak meg, a harminc évet.

Az előírt jogosultsági idő - ha a jogosult a saját háztartásában öt gyermeket nevelt - egy évvel, minden további gyermek esetén további egy-egy évvel, de összesen legfeljebb hét évvel csökken. Saját háztartásban nevelt gyermeknek azt a vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermeket kell tekinteni, aki a jogosulttal életvitelszerűen együtt élt és annak gondozásából rendszeres jelleggel legfeljebb csak napközbeni időszakokra került ki, vagy megfelelt a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 12. § (2) bekezdése szerinti feltételeknek, azaz családi pótlékra jogosultság szempontjából számításba kell venni.

Ha az öregségi nyugdíjat a jogosult súlyosan fogyatékos vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekére is tekintettel állapítják meg, a kérelemhez csatolni kell az ápolási díjat megállapító határozat másolatát, valamint - ha a határozatból a hozzátartozói viszony nem állapítható meg - be kell mutatni a hozzátartozói viszonyt igazoló közokiratot vagy csatolni kell annak másolatát. Amennyiben a jogosultsághoz szükséges időt a gyermekek számára tekintettel csökkenteni kell, és az igénylő örökbefogadott gyermeke figyelembevételét is kéri, be kell mutatnia a hozzátartozói viszonyt igazoló közokiratot vagy csatolni kell annak másolatát.

Örökbefogadott gyermekekre a jogosultsághoz szükséges keresőtevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonyból származó minimális idő csökkentésén kívül, kizárólag a Tny. 18. § (2b) bekezdésében meghatározott ápolási díj folyósításának beszámítása során lehet tekintettel lenni, az egyéb gyermekgondozással, -ápolással töltött időtartam - ha annak igénybevételét örökbefogadott gyermek „alapozta” meg - nem vehető figyelembe.

Az ellátás megállapításához tehát **összesen 40 év**, a hivatkozott rendelkezésben nevesített jogviszonyok keretében szerzett jogosultsági idő és - amennyiben az érintettnek 11 vagy több gyermeke van és súlyosan fogyatékos gyermekre tekintettel ápolási díjban eltöltött idővel is szerzett szolgálati időt - **legalább 23**, illetőleg **legfeljebb 32 év** keresőtevékenységgel járó biztosítási vagy azzal egy tekintet alá eső jogviszonyból származó idő szükséges.

Felhívjuk az érintettek figyelmét arra, hogy a jogosultság tisztázása érdekében célszerű kérni a szolgálati idő kiszámítását függetlenül attól, hogy erre korábban már sor került vagy sem. Annak az ügyfélnek, aki már rendelkezik szolgálati idő előzménnyel, újabb igénybejelentő lapot kitöltenie nem kell, az ismételt kiszámítást jegyzőkönyvi nyilatkozatában, de akár egy „általános” levélben is kérheti. Különösen vonatkozik ez azokra a 2010. évvégén előterjesztett kérelmekre, amelyeket a jogszabály kihirdetése előtt érdemi vizsgálat nélkül utasítottak el.

Az igénybejelentéshez új nyomtatvány nem kerül rendszeresítésre. A Nyomtatványtárban közzétételre kerültek azok a csökkentett terjedelmű nyomtatványok (K01, K02, K03 űrlap), amelyeken az igénylő bejelölheti, hogy a Tny. 18. § (2a)-(2d) bekezdéseinek alapuló szolgálati idő kiszámítását vagy öregségi nyugdíj megállapítását kéri.

Tájékoztatjuk tisztelt ügyfeleinket, hogy a **jogosultság elbírálásához** szükséges számítógépes program elkészült, azonban a nyugdíj alapját képező havi átlagkereset kiszámítására az ún. valorizációs szorzószámok Korm. rendeletben történő kihirdetéséig nem kerülhet sor. A jogszabály kihirdetéséig az ellátatlanság elkerülése érdekében a nyugdíjigényt előterjesztő, jogosultsággal rendelkező ügyfelek részére a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek nyugdíjelőleget állapítanak meg.

Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság